

חשבון אנליטיסמלי לפיסיקאים
מבחן מועד א סמסטר תשמ"ז 30.01.2007

מרצים: סרגיי קוסטיוקובסקי ולאוניד קגן

זמן המבחן שלוש שעות.
 ענה על שאלה מס' 1 ועל עוד שלוש שאלות בלבד.
 כל שאלה 25 נקודות.
 חומר עזר: דף נוסחאות.
 הוכח את תשובותיך.

1. הוכח או הפרך את הטענות הבאות:

(א) אם $f(x)$ רציפה ב- $[a, b]$ אז $F(x) = \int_a^x f(t)dt$ רציפה במ"ש ב- $[a, b]$.

(ב) אם $\lim_{n \rightarrow \infty} a_n = a$ אז $\lim_{n \rightarrow \infty} |a_n| = |a|$.

(ג) אם $\lim_{n \rightarrow \infty} a_n = a$ אז הטור $\sum_{n=1}^{\infty} a_n$ מתכנס.

(ד) $f(x) = \frac{\sin x}{x}$ רציפה במ"ש ב- $(0, \infty)$.

(ה) אם $f'(x) > g'(x)$ ב- $[a, b]$ אז $f(x) > g(x)$ ב- $[a, b]$.

2. (א) אם פונקציה מקיימת $|f(x)| \leq \sin^2 x$ אז היא גזירה ב- 0.

(ב) בדוק התכנסות של הטורים הבאים: $\sum_{n=1}^{\infty} \frac{(n!)^2}{2^{n^2}}$ ו- $\sum_{n=2}^{\infty} \frac{1}{\sqrt{\ln n}}$.

3. (א) נתונה פונקציה אינטגרבילית $f(x) \geq 0$ כך ש- $\int_0^{\infty} f(x)dx$ מתכנס. האם $\int_0^{\infty} f^2(x)dx$ מתכנס?

האם התשובה משתנה אם נתון שהפונקציה רציפה? – נמק (בנוס 5 נק').

(ב) נגדיר סידרה: $a_{n+1} = \sin(a_n)$, $a_1 \in [0, 1]$. האם הסדרה מתכנסת ואם כן אז לאיזה גבול?

4. נתונה פונקציה $f(x) > 0$ גזירה. נגדיר פונקציה $f(x)$ רציפה.

$$g(x) = \begin{cases} \frac{\int_0^x tf(t)dt}{x} & x > 0 \\ \int_0^x f(t)dt & x = 0 \\ 0 & x < 0 \end{cases}$$

האם $g(x)$ גזירה ב- $x=0$?

5. (א) (13 נק') הוכח: אם פונקציה $f(x)$ גזירה ולא לינארית ב- $[a, b]$ אז קיימים $x_1, x_2 \in [a, b]$ כך

$$f'(x_1) < \frac{f(b) - f(a)}{b - a} < f'(x_2) \quad \text{ש-}$$

(ב) (6 נק') חשב $\lim_{x \rightarrow \infty} \left(\frac{x^2 + 1}{x^2 - 1} \right)^{x^2}$

(ג) (6 נק') חשב $\int_{-4}^4 x^5 \sin^2 x dx$

בהצלחה!

מחברת מס' _____
 מתוך _____ מחברות

הוראות לנבחנים ולנבחנות (נכתבו בלשון זכר אך נועדו לשני המינים)
לפני התחלת הבחינה מלא את כל הפרטים הבאים בכתב ברור וקרא בעיון את ההוראות:

1. הנך נדרש לשמור על טוהר הבחינה ועל עבודה עצמית ולהישמע להוראות המשגיחים ולנהלי האוניברסיטה. אין להעתיק, אין לדבר ואין להעביר חומר בין הנבחנים.

נבחן הנוהג בניגוד להוראות צפוי להפסקת בחינתו ולהעמדה לדין משמעתי.

תאריך הבחינה 30.01.2007
 שם הקורס א"מ פסיכיאטרי
 שם המורה מר' קוס'אקובסקי
 החוג/המגמה פסיקה

2. על הנבחן להבחן בחדר שבו הוא רשום.

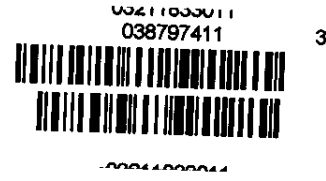

3. אין להחזיק **טלפונים ניידים** או אמצעי תקשורת ומכשירים אלקטרוניים כלשהם בזמן הבחינה. על הנבחן להניח את כל חפציו האישיים בצד החדר הרחק ממקום מושבו.

מס' זיהוי _____
 (העתק מכרטיס הנבחן/התלמיד)

4. אין להחזיק בהישג יד, בחדר הבחינה או בסמוך לו, כל חומר הקשור לבחינה או לקורס פרט לחומר שהשימוש בו הותר בכתב על ידי המורה.

5. קריאת השאלון מותרת רק לאחר קבלת רשות מהמשגיח.

6. נבחן לא יעזוב את מקומו ולא את חדר הבחינה בטרם סיים את הבחינה ללא קבלת רשות מהמשגיח. בעת יציאה מן החדר, יפקיד הנבחן את מחברות הבחינה והשאלון (טופס הבחינה) בידי המשגיח.

7. נבחן שנכנס לחדר הבחינה וקיבל את השאלון לידיו, לא יחזיר את השאלון לחדר או יעביר אותו למישהו אחר. תחילתה ורק לאחר שיחזיר למשגיח את המחברת ואת השאלון, ויקבל ממנו את התעודת המזהה שאותה מסר עם כניסתו לכיתה. נבחן שהחליט לעזוב בלי לכתוב את הבחינה ייחשב כמי שנבחן במועד זה וציונו יהיה "ס".

לשימוש המורה הבוחן:

הציון 100
 המחברת נבדקה ביום _____
 חתימת המורה [Signature]

8. אין לכתוב את השם או כל פרט מזהה אחר בתוך המחברת. פרטי הנבחן ימולאו על כריכת המחברת במקום המיועד לכך בלבד.

102783

9. אין לתלוש דפים מהמחברת. טיוטה תיכתב בתוך המחברת בלבד. אין להשתמש בדפים שהביא הנבחן.

10. יש לכתוב את התשובות בעט כחול או שחור, בכתב יד ברור ונקי. בתום הבחינה יחזיר הנבחן את המחברת והשאלון ויקבל מיד המשגיח את התעודת המזהה.

11. אין לכתוב מעבר לקו האדום משני צידי הדף.

בהצלחה.

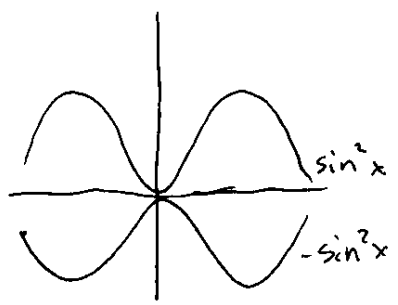
$\sin^2 x \geq f(x) \geq -\sin^2 x \quad |f(x)| \leq \sin^2(x)$

$g(0) = \sin^2(0) = 0 \geq |f(x)| \Rightarrow f(0) = 0$

$g(x) = \sin^2(x)$

הפונקציה $f(x)$ נכנסת לריבוע $\rightarrow x=0$ פ"ק פ"ל (ל'סו"ל)

$$\lim_{x \rightarrow 0} \frac{f(x) - f(0)}{x - 0} = \lim_{x \rightarrow 0} \frac{f(x)}{x}$$

$$\lim_{x \rightarrow 0} \frac{\sin^2 x}{x} = \lim_{x \rightarrow 0} \sin x \cdot \frac{\sin x}{x} = 0 \cdot 1 = 0$$

$$= \lim_{x \rightarrow 0} \sin x \cdot \lim_{x \rightarrow 0} \frac{\sin x}{x} = 0 \cdot 1 = 0$$

A B

$$\lim_{x \rightarrow 0} \frac{-\sin^2 x}{x} = \lim_{x \rightarrow 0} -\sin x \cdot \lim_{x \rightarrow 0} \frac{\sin x}{x} = 0 \cdot 1 = 0$$

$$\left| \frac{f(x)}{x} \right| \leq \left| \frac{\sin^2 x}{x} \right| \quad \text{פ"ק פ"ל} \quad |f(x)| \leq \sin^2 x$$

$$0 = \lim_{x \rightarrow 0} \frac{-\sin^2 x}{x} \leq \lim_{x \rightarrow 0} \frac{f(x)}{x} \leq \lim_{x \rightarrow 0} \frac{\sin^2 x}{x} = 0$$

\Downarrow

$$f'(0) = \lim_{x \rightarrow 0} \frac{f(x)}{x} = 0$$

הפונקציה $f(x)$ נכנסת לריבוע $\rightarrow x=0$ פ"ק פ"ל

$$\sum_{n=1}^{\infty} \frac{(n!)^2}{2^{n^2}} \quad a_n = \frac{(n!)^2}{2^{n^2}} = \left(\frac{n!}{2^n} \right)^2 > 0$$

$$\lim_{n \rightarrow \infty} a_n = \lim_{n \rightarrow \infty} \left(\frac{2 \cdot 3 \cdot \dots \cdot n}{2^n} \right)^2 = \lim_{n \rightarrow \infty} \left(\frac{2}{2} \cdot \frac{3}{2^{n-1}} \right)^2 = \lim_{n \rightarrow \infty} (1.5)^{n-1} =$$

$$\lim_{n \rightarrow \infty} 2.25^{n-1} = \infty \Rightarrow \lim_{n \rightarrow \infty} a_n = \infty \quad (2)$$

הפונקציה $f(x)$ נכנסת לריבוע $\rightarrow x=0$ פ"ק פ"ל

$$\sum_{n=2}^{\infty} \frac{1}{\sqrt{\ln n}}$$

$$a_n = \frac{1}{\sqrt{\ln n}} > 0 \quad n > 1$$

הוכחה

$$a_n = \frac{1}{(\ln n)^{\frac{1}{n}}} \geq \frac{1}{\ln n} \geq \frac{1}{n}$$

ע"פ $n \geq 3$ וי"ד

$$\ln n > 1 \Rightarrow (\ln n)^{\frac{1}{n}} < (\ln n)$$

ע"פ $n > \ln n$

$$a_n \geq \frac{1}{n} \quad n \geq 3$$

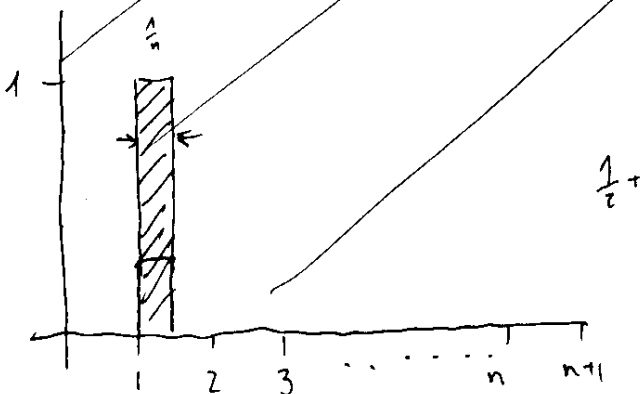
הוכחה: $\sum_{n=1}^{\infty} \frac{1}{n}$ מתבדר. לפי מבחן ההשוואה ההדדית.

מ"כ"פ: $a_n \geq b_n > 0$ אם $\sum_{n=1}^{\infty} b_n$ מתבדר, אז $\sum_{n=1}^{\infty} a_n$ מתבדר.

הוכחה: $\sum_{n=2}^{\infty} a_n$ מתבדר.

הוכחה: $\int_0^{\infty} f(x) dx$ מתבדר $\Leftrightarrow \sum_{n=1}^{\infty} \int_{[n]}^{[n+1]} f(x) dx$ מתבדר.

$f(x) = \begin{cases} 0 & x < 1 \\ \frac{1}{x} & x \in [n, [n+1] \end{cases}$

4 יחס

$$g(x) = \begin{cases} \frac{\int_0^x t f(t) dt}{\int_0^x f(t) dt} & x \neq 0 \\ 0 & x = 0 \end{cases}$$

הגדרת $g(x)$ היא פונקציה רציפה
 ב- $x=0$ נדרש להוכיח

הגדרת $g(x)$ היא פונקציה רציפה ב- $x=0$ נדרש להוכיח

$$\lim_{x \rightarrow 0} \frac{g(x) - g(0)}{x - 0} = \lim_{x \rightarrow 0} \frac{g(x)}{x} = \lim_{x \rightarrow 0} \frac{\int_0^x t f(t) dt}{x \int_0^x f(t) dt}$$

~~שקול $f(x) \neq 0$ ב- $[a, b]$ ונניח $f(x) = h(x)$ ונניח $c \in (a, b)$ קיימת פונקציה $h(x) = t$ נקודת הממוצע $f(x) \neq 0 \Leftrightarrow f(x) > 0$ או $f(x) < 0$~~

$$\lim_{x \rightarrow 0} \frac{\int_0^x t f(t) dt}{x \int_0^x f(t) dt} \stackrel{L}{=} \lim_{x \rightarrow 0} \frac{x f(x)}{\int_0^x f(t) dt + x f(x)} \stackrel{L}{=} \lim_{x \rightarrow 0} \frac{f(x) + x f'(x)}{f(x) + f(x) + x f'(x)}$$

נניח $f(t) = t$ ונניח $f(t) = t^2$
 נניח $f(t) = t^3$ ונניח $f(t) = t^4$
 נניח $f(t) = t^5$ ונניח $f(t) = t^6$
 נניח $f(t) = t^7$ ונניח $f(t) = t^8$
 נניח $f(t) = t^9$ ונניח $f(t) = t^{10}$
 נניח $f(t) = t^{11}$ ונניח $f(t) = t^{12}$
 נניח $f(t) = t^{13}$ ונניח $f(t) = t^{14}$
 נניח $f(t) = t^{15}$ ונניח $f(t) = t^{16}$
 נניח $f(t) = t^{17}$ ונניח $f(t) = t^{18}$
 נניח $f(t) = t^{19}$ ונניח $f(t) = t^{20}$
 נניח $f(t) = t^{21}$ ונניח $f(t) = t^{22}$
 נניח $f(t) = t^{23}$ ונניח $f(t) = t^{24}$
 נניח $f(t) = t^{25}$ ונניח $f(t) = t^{26}$
 נניח $f(t) = t^{27}$ ונניח $f(t) = t^{28}$
 נניח $f(t) = t^{29}$ ונניח $f(t) = t^{30}$

$\infty > c_1 > 0$ $f(0) = c_1$ ונניח $f'(0) = c_2$

~~$$\lim_{x \rightarrow 0} \frac{c_1 + 0 \cdot c_2}{2c_1 + 0 \cdot c_2}$$~~

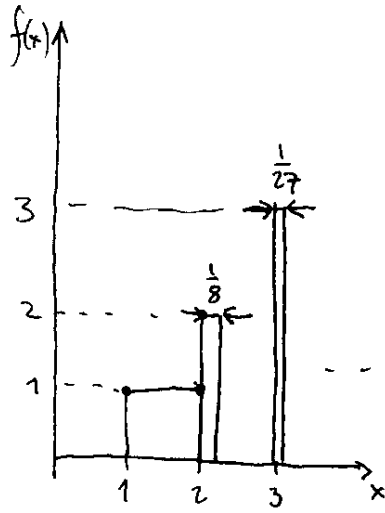
$$\lim_{x \rightarrow 0} \frac{f(x) + x f'(x)}{2f(x) + x f'(x)} = \frac{c_1 + 0 \cdot c_2}{2c_1 + 0 \cdot c_2} = \frac{1}{2}$$

הגדרת $g(x)$ היא פונקציה רציפה
 ב- $x=0$ נדרש להוכיח

$$g(x) \text{ רציפה ב- } x=0$$

$$g'(0) = \frac{1}{2}$$

נגזרת פונ' $f(x)$ אינטגרליות ומה רציביות.

$$f(x) = \begin{cases} [x] & \{x \mid x \in [x], [x] + \frac{1}{[x]^3}\} \cap x \geq 1 \cap x \neq 2\} \\ 0 & \{x \mid x \notin [x], [x] + \frac{1}{[x]^3}\} \cap x \neq 2\} \\ 1 & \{x \mid x = 2\} \end{cases}$$

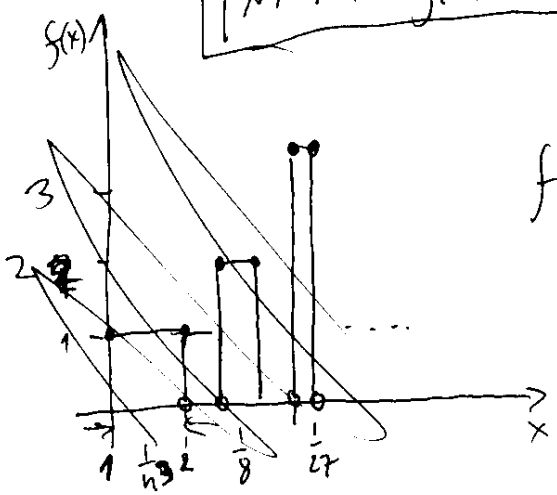
x של הפסגה הסגורה " $[x]$ "

הפונ' $f(x)$ משגרת
 חז-תת ערכים לכל $x \neq 2$
 נגזרת $f'(2) = 1$
 פונ' משגרת לכל x
 ואינטגרליות לאן הם קטע
 . קטע

$$f^2(x) = \begin{cases} [x]^2 & \{x \mid x \in [x], [x] + \frac{1}{[x]^3}\} \cap x \geq 1 \cap x \neq 2\} \\ 0 & \{x \mid x \notin [x], [x] + \frac{1}{[x]^3}\} \cap x \neq 2\} \\ 1 & \{x \mid x = 2\} \end{cases}$$

הצגת פונקציה עם קטגוריאליות

3 א"ב

$$f(x) = \begin{cases} [x] & x \in [x], [x] + \frac{1}{[x]^3} \\ 0 & x \notin [x], [x] + \frac{1}{[x]^3} \end{cases} \quad x \geq 1$$

$x \geq 0$ סדר גודל הפונקציה

$$\int_0^\infty f(x) dx = \lim_{n \rightarrow \infty} \left(\int_0^1 f(x) dx + \int_1^2 f(x) dx + \dots + \int_n^{n+1} f(x) dx \right)$$

$$\int_1^{n+1} f(x) dx = n \cdot \frac{1}{n^3} = \frac{1}{n^2}$$

$$\int_0^\infty f(x) dx = \lim_{n \rightarrow \infty} \left(1 + \frac{1}{4} + \frac{1}{9} + \dots + \frac{1}{n^2} \right)$$

$$\int_0^\infty f(x) dx = \sum_{n=1}^\infty \frac{1}{n^2}$$

עבור $\int_0^\infty f(x) dx \Leftrightarrow (\alpha > 1$ סדר גודל $\sum_{n=1}^\infty \frac{1}{n^\alpha}$) עבור $\sum_{n=1}^\infty \frac{1}{n^2}$

$$f^2(x) = \begin{cases} [x]^2 & x \in [x], [x] + \frac{1}{[x]^3} \cap x \geq 1 \\ 0 & x \notin [x], [x] + \frac{1}{[x]^3} \end{cases}$$

$$\int_0^\infty f^2(x) dx = \lim_{n \rightarrow \infty} \left(\int_0^1 f^2(x) dx + \int_1^2 f^2(x) dx + \int_2^3 f^2(x) dx + \dots + \int_n^{n+1} f^2(x) dx \right)$$

$$= \lim_{n \rightarrow \infty} \left(1 + \frac{1}{2} + \dots + \frac{1}{n} \right) = \sum_{n=1}^\infty \frac{1}{n}$$

עבור $\int_0^\infty f^2(x) dx \Leftrightarrow$ (סדר גודל) עבור $\sum_{n=1}^\infty \frac{1}{n}$
 עבור $\int_0^\infty f^2(x) dx$, עבור $\int_0^\infty f(x) dx$ פונקציה

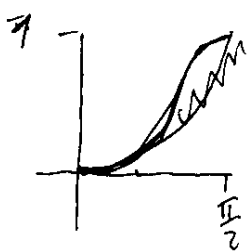
הוכחה (3)

נניח $a_n \in [0, 1]$ ונראה כי $a_{n+1} = \sin a_n \in [0, 1]$ וכן $a_{n+1} \leq a_n$.
 נראה כי $a_n \in [0, 1] \Rightarrow \sin a_n \in [0, 1]$ וכן $a_{n+1} \leq a_n$.

נניח $a_n \in [0, 1]$ ונראה כי $a_{n+1} \in [0, 1]$ וכן $a_{n+1} \leq a_n$.

$a_{n+1} = \sin a_n \Rightarrow \sin a_n \leq 1$
 כלומר $a_{n+1} \leq 1$

$\sin a_n \geq 0 \iff 0 \leq a_n \leq \frac{\pi}{2}$

הוכחה כי $\sin x \geq 0$ עבור $0 \leq x < \frac{\pi}{2}$.
 קיבלנו כי $a_{n+1} \leq a_n$ וכן $a_{n+1} \geq 0$.

נראה כי $a_n \in [0, 1] \Rightarrow a_{n+1} = \sin a_n \in [0, 1]$ וכן $a_{n+1} \leq a_n$.
 $x \geq \sin x$ עבור $0 \leq x \leq \frac{\pi}{2}$.

$a_2 \leq a_1 \iff a_2 = \sin a_1 \leq a_1$

נניח $a_n \leq a_{n-1}$ ונראה כי $a_{n+1} \leq a_n$.

$a_{n+1} = \sin a_n$
 $a_n = \sin a_{n-1}$
 $\sin a_n \leq \sin a_{n-1}$

בטווח $[0, \frac{\pi}{2}]$ מתקיים $\sin x > \sin y$ עבור $\frac{\pi}{2} \geq x > y \geq 0$.

$\sin a_n \leq \sin a_{n-1} \iff a_n \leq a_{n-1}$

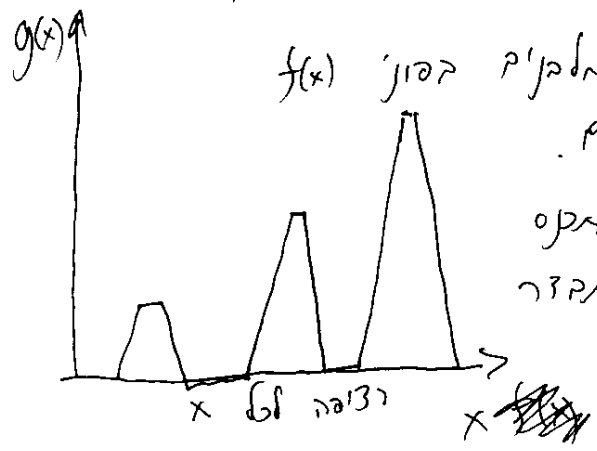
הוכחה כי $a_n \in [0, 1]$ ונראה כי $a_{n+1} \in [0, 1]$ וכן $a_{n+1} \leq a_n$.
 נראה כי $a_n \in [0, 1] \Rightarrow a_{n+1} = \sin a_n \in [0, 1]$ וכן $a_{n+1} \leq a_n$.

$\lim_{n \rightarrow \infty} a_n = \lim_{n \rightarrow \infty} a_{n+1} = \alpha$

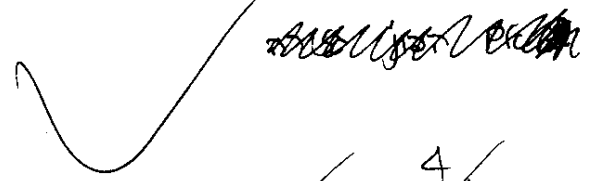
~~הוכחה~~

הוכחה כי $\lim_{n \rightarrow \infty} a_n = \lim_{n \rightarrow \infty} \sin a_n = \alpha$

הנתון $\int_0^{\infty} f(x) dx = 3$ שאם $\int_0^{\infty} f^2(x) dx$ נחשב
 גם אם הפונ' רציבה "תכן" $\int_0^{\infty} f(x) dx$ מתכנס $\int_0^{\infty} f^2(x) dx$ מתכנס
 משלים פונ' דומה לפונ' המבנים $f(x)$ אולם הפונ' מתכנס
 מבנים משמשים כרכיב. ניתן להגדיר את הפונ' כק

שלט"ה הרכיבים שווים לסט"ה המבנים פונ' $f(x)$
 ולכן האינטגרלים של הפונ' שווים.
 ע"כ, כש $f(x)$ מתכנס $g(x)$ מתכנס
 כש $f^2(x)$ מתכנס $g^2(x)$ מתכנס

~~$a_{n+1} = \sin a_n$ $a_1 \in [0, 1]$
 $0 \leq \sin x \leq x$ $\pi/2 \geq x \geq 0$
 $a_2 \leq a_1$ $a_2 = \sin a_1 \leq a_1$
 $a_{n+1} \leq a_n$ $1 \geq a_n \leq a_{n-1}$
 $a_{n+1} = \sin a_n$ $a_n = \sin a_{n-1}$
 $\Rightarrow \sin a_n = \sin a_{n-1}$~~

~~הנתון $\int_0^{\infty} f(x) dx = 3$~~

$\lim_{n \rightarrow \infty} a_{n+1} = \lim_{n \rightarrow \infty} \sin a_n$ $a_{n+1} = \sin a_n$

$\lim_{n \rightarrow \infty} \sin a_n = \sin \lim_{n \rightarrow \infty} a_n$

$\alpha = \sin \alpha \Rightarrow \alpha = 0$

$\lim_{n \rightarrow \infty} a_n = 0$

$$|a - b| = |a + (-b)|$$

$$a < 0 \quad b < 0$$

$$||a| - |b|| < |a| + |b|$$